

ned mot andens rygg. Fenomenet har även noterats på en storskrake och tre unga knölsvanor våren 1985.

En förklaring till isbildningen skulle kunna vara att vattnet i ån är underkyllt, under 0° C, men det fryser inte till is p.g.a. den kraftiga strömmen i ån. Men då det blir stillastående, på andnäbben, fryser det till is. Hos gräsänderna har ingen ökad dödlighet noterats som kan sättas i samband med isbildningen. De tre knölsvanorna 1985 dog och hade då de hittades, kraftig isbildning på näbbarna. Kraftig isbildning har också observerats på en storskrake i februari 1985, medan kniporna verkar vara förskonade.

Ulf Eriksson

Gammal västmanlänning

Under 1950- och 1960-talet ringmärkte Ragnar Edberg en mängd fisktärnor i Hjälmareren bl a vid Bregrundet söder om Älhammars udde (Hällarna). Där ringmärktes en tärna den 1/7 1962 som 22 år och 136 dagar senare fortfarande flög med sin ring. I Angola på Afrikas västkust, rapporterades ringen som avläst den 14/11 1984 sedan fågeln infångats.

Ulf Eriksson

Mer om tranhäckning i Västmanland

I sin värdefulla uppsats "Trana - populationsstorlek och val av häckningsbiotop i Västmanland" (Fåglar i Västmanland 1982 nr 2) anger Sören Larsson att ytterliggare uppgifter om gamla tranlokaler i landskapet vore önskvärt. Med anledning härav får jag meddela följande.

I uppsatsen skriver Larsson bl a att tranan så sent som på 1940-talet häckade "vid Lundby gård i Västerås nere i Mälardalen (Hans Avelin muntl)". Denna beskrivning av häckplatsens läge synes något oklar. Enligt min mening avses med nämnda häckning av trana samma häckning som John Bernström berkriver i Fauna och Flora 1943 (sid 141). Bernström säger där att ett par tranor sommaren 1942 häckade nära Lundby i Ryttrene socken, Västmanland. Enligt Bernström var tranorna föga skygga och lät sig vid flera tillfällen iakttas på 30 - 50 meters håll. En unge kläcktes och blev flygfärdig. I boken Västeråstraktens växt- och djurliv (sid 187) säger Bertil Walldén vid behandlingen av trana att "Bernström talar om en lyckad häckning 1942 i Lundby strax väster om staden, där fåglarna blev mycket oskygga".

För Norbergs kommun anges bl a Gäsjö Dammsjö som aktuell häcklokal för trana. Den 11 maj 1952 påträffade Sven Carlsson ett bo av trana med två ägg vid en mosse intill sjön (foto finns). Denna boplats kan sägas i stort sett vara belägen inom samma område som den nu aktuella (Tommy Lennartsson. in litt).

Söder om landsvägen Norberg - Fragg ligger Borrmossen - Vintermossen. Detta område finns inte upptaget som häckningsplats för trana. I boken Natur i Västmanland (sid 390) uppger emellertid Ingvar Nordin - utan att ange några närmare detaljer - Borrmossen som häckningslokal för trana. På förfrågan har Tommy Lennartsson (in litt) meddelat att en myrinventering hade utförts i början av juni 1980 av Borrmossen - Vintermossenkomplexet. Något spår av trana kunde då inte upptäckas. Biotopen (ingen större öppen yta, inte något större bladvassbestånd) befanns inte lämplig för ett tranbo. Det var trots detta inte alls otroligt att tranan häckat och fortfarande häckade vid Borrmossen.

Bengt H Girell